

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 255/ს
12/08/2022

255-21-4-202208121707

ქ. ფოთში, სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ფილიალის მაღალი ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზების და ქვესადგურის მიმდინარე საქმიანობისა და ქ. ფოთში 110 კვ ქვესადგურისა და 110 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე (ელექტროგადამცემი ხაზი „ჭალადიდის“ გაორჯაჭვიანება) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ მიერ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქ. ფოთში დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ფილიალის მაღალი ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზების და ქვესადგურის მიმდინარე საქმიანობისა და ქ. ფოთში 110 კვ ქვესადგურისა და 110 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (ელექტროგადამცემი ხაზი „ჭალადიდის“ გაორჯაჭვიანება) გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე და ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე განთავსება. გზშ-ის ანგარიში მომზადებულია ა(ა)იპ „გარემოს დაცვის ცენტრის“ მიერ.

ზემოაღნიშნულ საქმიანობაზე 2019 წლის 8 ნოემბერს, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N2-1070 ბრძანებით გაცემულია სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომლის მიხედვით ქ. ფოთში დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ფილიალის მაღალი ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზების და ქვესადგურის მიმდინარე საქმიანობისა და ქ. ფოთის 110 კვ ქვესადგურისა და 100 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება (ელექტროგადამცემი ხაზი „ჭალადიდის“ გაორჯაჭვიანება) დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

2020 წლის 15 ივლისს სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგინა სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად დადგინდა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი, ასევე გზშ-ის

პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (ბრძანება N2-900 07/10/2020, სკოპინგის დასკვნა №79 01.10.2020).

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ 2009 წლის 27 აპრილს N44 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე გაცემულია N002012 გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა „დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ფილიალის მაღალი ძაბვის (35 კვ და მეტი) საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზებისა და ქვესადგურების (110 კვ და მეტი ძაბვის) მიმდინარე საქმიანობაზე. აღნიშნული ნებართვა მოიცავდა 110კვ ძაბვის ელექტროგადამცემ ხაზს - „ჭალადიდი“, რომელიც აკავშირებდა „მენჯისა“ და „ფოთი 2“-ის ქვესადგურებს. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 11 აგვისტოს N2-724 ბრძანებით, გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ფილიალის მაღალი ძაბვის (35 კვ და მეტი) საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზებისა და ქვესადგურების (110 კვ და მეტი ძაბვის) ფუნქციონირებაზე გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება.

2010 წლის 5 ოქტომბერს სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ მიერ, ქ. ფოთში 110 კვ-იანი ქვესადგურის („ფოთი 4“) და 110 კვ-იანი ელექტროგადამცემი ხაზის („ფოთი 4“-„ფოთი 2“) მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე გაცემულია N68 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა, რომლის ფარგლებშიც სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ ახალი საყრდენები დაამონტაჟა ქვესადგური „ფოთი 4“-დან ეგხ ჭალადიდის კვეთამდე. აგრეთვე, მოცემული კვეთიდან ქვესადგური „ფოთი 4“-ის ქვესადგურ „ფოთი 2“-თან დასაკავშირებელ დერეფანში ჩართო „ჭალადიდის“ ეგხ-ს არსებული საყრდენები. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2019 წლის 15 ოქტომბრის N2-980 ბრძანებით, გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ ქ. ფოთში 110 კვ ქვესადგურისა და 110 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ ქ. ფოთის ელექტრომომარაგების საიმედოობის გაზრდის მიზნით, გეგმავს 110 კვ ძაბვის ეგხ „ჭალადიდის“ N149ა-N165 მონაკვეთის გაორჯაჭვიანებას და არსებული 110 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის სადენის კვეთის გაზრდას. გაორჯაჭვიანების შემდგომ, აღნიშნულ მონაკვეთზე გაივლის როგორც ქვესადგური „ფოთი 4“-ის ქვესადგურ „ფოთი 2“-თან, ასევე ქვესადგური „მენჯის“ ქვესადგურ „ფოთი 2“-თან დამაკავშირებელი ელექტროგადამცემი ხაზები. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, დაგეგმილია არსებული 18 საყრდენის (N149 - N165) დემონტაჟი და იმავე ადგილებზე მონტაჟი. სამონტაჟო 18 საყრდენიდან 17 (N149ა - N165) იქნება ორჯაჭვიანი, ხოლო ერთი - N149 ერთჯაჭვიანი.

გზმ-ის ანგარიშში განხილულია არაქმედების, არსებული ელექტროგადამცემი ხაზის გაორჯაჭვიანების, ეგხ-ის მდებარეობის და მიწისქვეშა ელექტროგადამცემი ხაზის ალტერნატივა. ეგხ-ის მდებარეობის პირველი და მეორე ალტერნატივა გულისხმობს ახალი საყრდენების განთავსებას არსებული ელექტროგადამცემი ხაზის სამხრეთ-აღმოსავლეთით, კერძო საკუთრებაში არსებული სამრეწველო ობიექტის ტერიტორიის გავლით მდინარე რიონის არხის კვეთას და ასევე ახალი საყრდენების განთავსებას მდინარის მარცხენა ნაპირზე - კერძო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე და საბოლოოდ საცხოვრებელი სახლების გავლით მის დაკავშირებას ქვესადგურთან „ფოთი

2“, პირველი და მეორე ალტერნატივა ერთმანეთისგან განსხვავება მდინარე რიონის არხის გადაკვეთის ადგილით. ორივე ალტერნატივის განხორციელების შემთხვევაში, საჭირო ხდება სრულიად ახალი ტერიტორიების ათვისება, რაც გამოიწვევს გაცილებით დიდ ზემოქმედებას, როგორც გარემოსდაცვითი, ასევე სოციალური კუთხით. აღნიშნულიდან გამომდინარე, უგულებელყოფილ იქნა ტრასის ადგილმდებარეობის ცვლილების ორივე ალტერნატივა. მიწისქვეშა საკაბელო ეგზ-ის მოწყობის შემთხვევაში, დერეფნის ათვისება საჭიროა უწყვეტად, რაც დაკავშირებულია დამატებითი ტერიტორიების ათვისებასთან, როგორც მშენებლობის, ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე. საკაბელო ეგზ-ის მოწყობა ასევე დაკავშირებულია დიდ ფინანსურ დანახარჯებთან, არსებული ინფრასტრუქტურის მოშლასთან. ამასთან, საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ინდუსტრიულ ზონაში, სადაც მრავლად არის მიწისქვეშა კომუნიკაციები, ხდება ცენტრალური საავტომობილო გზის, სარკინიგზო ლიანდაგების და მდინარე რიონის არხის გადაკვეთა. საპროექტო ტერიტორიის ურბანული განვითარების გათვალისწინებით (სამრეწველო და ბიზნეს ობიექტები) კი სამშენებლო დერეფანი შეზღუდულია, რაც თავის მხრივ კიდევ უფრო ართულებს პროექტის აღნიშნული მიმართულებით განვითარებას. ალტერნატიული ვარიანტების ანალიზის შედეგად, შერჩეული იქნა არსებული ელექტროგადამცემი ხაზის გაორჯაჭვიანების ალტერნატივა, რომელიც მოეწყო გასული საუკუნეების 60-იან წლებში. მისი მშენებლობის და ათწლეულების განმავლობაში ექსპლუატაციის შედეგად უკვე განხორციელებულია გარემოზე გარკვეული ზემოქმედება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო გასაორჯაჭვიანებელი 110 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზი „ჭალადიდის“ დერეფანი გადის ანთროპოგენურ ტერიტორიაზე, იწყება ქ. ფოთში, ლარნაკას ქუჩაზე. ეგზ-ის სიგრძე N149 საყრდენიდან ქვესადგურამდე „ფოთი 2“ შეადგენს 2294 მ-ს. საპროექტო ეგზ-ს დერეფანი კვეთს მდინარე რიონის არხს. საპროექტო გასაორჯაჭვიანებელი ეგზ-ის დერეფანი გადის კოლხეთის დაბლობზე, კოლხეთის ეროვნული პარკიდან დაახლოებით 1,4 კმ-ს დაშორებით.

დაგეგმილი ცვლილების ფარგლებში პირველი სადემონტაჟო საყრდენი არის ეგზ „ჭალადიდის“ N149 საყრდენი, რომელზეც არ იგეგმება გაორჯაჭვიანება და გაივლის მხოლოდ ქვესადგურიდან „მენჯი“ შემოსული ელექტროგადამცემი ხაზი. საყრდენი მდებარეობს ლარნაკას ქუჩის მიმდებარედ, ძველი საყრდენის ადგილას დამონტაჟდება ახალი საყრდენი.

N149 საყრდენის შემდეგ მდებარეობს N149ა საყრდენი, გათვალისწინებულია ძველი საყრდენის დემონტაჟი და ახალი ფოლადის ორჯაჭვიან საანკერო-კუთხური ტიპის საყრდენის მონტაჟი. საყრდენის ერთ ჯაჭვზე მოეწყობა 35 კვ ეგზ „ყორათი“-ს 3 ფაზის სადენები, ხოლო მეორე ჯაჭვზე - 110 კვ ეგზ „ჭალადიდის“ 3 ფაზის სადენები.

დაგეგმილია არსებული N1/150 საყრდენის დემონტაჟი, რომელიც მდებარეობს N149ა საყრდენის მოპირდაპირედ - ლარნაკას ქუჩის მეორე მხარეს და ახალი საყრდენის მონტაჟი იმავე ადგილზე. აღნიშნული ცვლილებით „ჭალადიდის“ 110 კვ ეგზ N149ა საყრდენიდან დაერთდება N1/150 საყრდენზე (რომელზეც დაერთებულია ქვ/ს „ფოთი 4“-დან მომავალი სადენი). N151-დან N158-ის ჩათვლით საყრდენები მიუყვება ლარნაკას ქუჩას. არსებული ანძების დემონტაჟის შემდგომ განთავსდება ფოლადის ორჯაჭვიანი საყრდენები.

N159 სადემონტაჟო საყრდენის ადგილას იგეგმება 5 მეტრით ამალელებული ორჯაჭვიანი საანკერო-კუთხური საყრდენის განთავსება. N160 საყრდენის დემონტაჟის შემდგომ

იგეგმება ახალი ფოლადის ორჯაჭვიანი საყრდენის მონტაჟი. N161 საყრდენი მდინარე რიონის არხიდან დაშორებულია დაახლოებით 70 მეტრით, ზღვის დონიდან მდებარეობს 1,5 მ-ზე, მისი დემონტაჟის შემდგომ იგეგმება ახალი ფოლადის ორჯაჭვიანი ინდივიდუალური კონსტრუქციის საყრდენის მონტაჟი. N161 საყრდენიდან ეგზ კვეთს მდინარე რიონის არხს, N162 საყრდენი მდ. რიონის არხიდან დაცილებულია 20 მეტრით. N163 საყრდენი განთავსებულია მერაბ კოსტავას ქუჩაზე მდებარე საცხოვრებელი სახლის მიმდებარედ. N164 და N165 საყრდენები განთავსებულია იმერეთის ქუჩაზე საცხოვრებელი სახლების მიმდებარედ. დაგეგმილია აღნიშნული საყრდენების დემონტაჟი და მათ ადგილას ახალი ფოლადის ორჯაჭვიანი ინდივიდუალური კონსტრუქციის საყრდენების განთავსება.

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, ლითონის საყრდენების ქვეშ საძირკვლები შერჩეულია საძირკველზე მოქმედი დატვირთვების შესაბამისად. ფოლადის საყრდენების საძირკვლებად გამოყენებულია ანაკრები რკინაბეტონის სოკოსებრი ბლოკები, რომლის ქვეშ, ქვაბულის ფსკერის მოსასწორებლად პროექტი ითვალისწინებს 10-15 სმ სისქის ხრემის ან ღორღის დატკეპნილი ფენის მომზადებას. ქვაბულის შევსება მოხდება ხრემზე ან ღორღზე დამატებული გრუნტის მასით, 20-30 სმ სისქის ფენების ჩატკეპნვით. ანგარიშის თანახმად, საძირკვლების დაყენებასთან დაკავშირებული ყველა სამუშაო შესრულდება საქართველოში მოცემულ ეტაპზე მოქმედი სამშენებლო ნორმებისა და წესების მოთხოვნების დაცვით.

საკაერო ხაზის სამონტაჟოდ გათვალისწინებულია AC-240/32 ფოლად-ალუმინის სადენი და C-50 მეხდამცავი გვარლი. საყრდენების დამიწება განხორციელდება კონტურულ-სხივური დამამიწებლით.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, ეგზ-ს ტრასა მიუყვება ურბანულ ტერიტორიას, სადაც მოწყობილია შესაბამისი ინფრასტრუქტურა. კერძოდ, ეგზ-ს საყრდენების 70%-ზე მეტი განთავსებულია საწარმოო ზონაში და საყრდენების 50%-ზე მეტი მიუყვება ლარნაკას ქუჩას. როგორც ანგარიშშია აღნიშნული, სენსიტიურ მონაკვეთად შესაძლებელია ჩავთვალოთ ის ადგილები, სადაც ეგზ-ის ტრასა (N163, N164, N165 საყრდენების მონაკვეთი) გადის დასახლებულ ტერიტორიას. უახლოესი მანძილი საცხოვრებელ სახლამდე არის დაახლოებით 10 მეტრი.

ამასთან, ეგზ-ის ტრასა არსებულია, თითოეულ საყრდენამდე მიდის გზა, რომლითაც წლების განმავლობაში ხორციელდება ეგზ-ს ოპერირება. პირველი ათი საყრდენი (N149-N158) მიუყვება ლარნაკას ქუჩას, ორი საყრდენი - N159, N160 მდებარეობს ვიქტორ კრატასიუკის ქუჩაზე, N161 საყრდენამდე მიდის გრუნტიანი გზა.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, სამშენებლო სამუშაოები განხორციელდება დაახლოებით 4 თვის ვადაში. პროექტის მიხედვით, სულ დასაქმდება -137 ადამიანი. მათ შორის, 114 მუშა, 16 ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალი, 7 დამხმარე პერსონალი და დაცვა. სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოებს შეასრულებს კონტრაქტორი. სამუშაოების დროს დასაქმებულთა ძირითადი ნაწილი იქნება ადგილობრივი მოსახლეობა.

დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკისა და მასშტაბის გათვალისწინებით, სამშენებლო ბანაკის მოწყობა გათვალისწინებული არ არის. ეგზ-ის ტრასის მარშრუტზე არ იგეგმება ტექნიკის სადგომებისა და სამშენებლო მასალების დასაწყობების ადგილების მოწყობა.

სამშენებლო მასალების ტრანსპორტირება სამშენებლო უბნებზე განხორციელდება, პერიოდულად, სამშენებლო მასალების და მზა კონსტრუქციების ადგილზე მიტანით. სამშენებლო სამუშაოები არ ითვალისწინებს დამატებითი მისასვლელი გზების მოწყობას. მშენებლობისათვის გამოყენებული იქნება შემდეგი სახის ტექნიკა: ავტომწე, ტელესკოპური ამწე, ტრაქტორი, თვითმცლელი, ბორტიანი სატვირთო მანქანა, ხელის პნევმოსატკეპნი, საწნეხი აგრეგატები.

ფოლადის საყრდენების შენადული სექციების, ცალკეული ელემენტებისაგან სექციების და სექციებით ერთ მთლიან საყრდენად აწყობა იწარმოებს უშუალოდ სამშენებლო მოედანზე სამონტაჟო ჭანჭიკების საშუალებით.

საპროექტო ელექტროგადამცემი ხაზი კვეთს ბუნებრივ დაბრკოლებებს და სხვადასხვა კომუნიკაციებს - საავტომობილო გზებს, რკინიგზის ჩიხს, 0.4 და 10 კვ ეგხ-ებსა და მდინარე რიონის არხს. გადაკვეთები შესრულდება ელექტროდანადგარების მოწყობის წესების მოთხოვნების დაცვით და საკითხი შეთანხმდება შესაბამისი კომუნიკაციების მფლობელებთან.

საკვლევი ტერიტორია ხასიათდება ჰორიზონტალური რელიეფით, რომლის აბსოლუტური ნიშნულები ძირითადად 0-4 მ-ის ფარგლებში მერყეობს. იგი გამოირჩევა თითქმის იდეალურად ბრტყელი, ძალზე სუსტად დანაწევრებული და უმნიშვნელოდ დახრილი ზედაპირით. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საკვლევი ტერიტორიაზე შესრულდა საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევა. გაყვანილ იქნა 18 ჭაბურღილი. გრუნტების ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების შესასწავლად აღებულ იქნა ნიმუშები, რომლებზეც ჩატარდა ლაბორატორიული კვლევები შპს „გეოსტანდარტპროექტის“ გეოტექნიკურ ლაბორატორიაში. საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევები ასევე ჩატარდა სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ პროექტირების განყოფილების მიერ. გეოლოგიური, ჰიდროგეოლოგიური და საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების სირთულიდან გამომდინარე, ტერიტორია განეკუთვნება I (მარტივი) სირთულის კატეგორიას. ჩატარებული საველე სამუშაოებისა და ლაბორატორიული კვლევების მონაცემების საფუძველზე გამოყოფილია სამი საინჟინრო გეოლოგიური ელემენტი (ქვიშა, თიხნარი და ქვიშნარი). საინჟინრო გეოლოგიური დასკვნის თანახმად, გრუნტის ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების გათვალისწინებით ფუძის გრუნტებად მისაღებია სამივე სგე. გრუნტის წყალი ზედაპირიდან 0,3-1,8 მ-ის სიღრმეზე დაფიქსირდა. წყალი არ არის აგრესიული არცერთი მარკის ბეტონის მიმართ. საპროექტო უბნისა და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე საშიში გეოლოგიური მოვლენების განვითარების კვალი არ აღინიშნება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, სამშენებლო სამუშაოების წარმოებისას არ იგეგმება საყრდენის განთავსებისთვის დამატებითი ტერიტორიების ათვისება, ანძების განთავსება მოხდება არსებული ანძების ადგილებზე. საპროექტო ანძები განთავსებულია არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთებზე. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო ტერიტორიაზე საველე სამუშაოების დროს ნიადაგისა და გრუნტის ხარისხზე შესაძლოა ზემოქმედება მოახდინოს ნარჩენების არასწორმა მართვამ და სამშენებლო ტექნიკიდან/სატრანსპორტო საშუალებებიდან ნავთობპროდუქტების მასალების შემთხვევითმა დაღვრამ. აღნიშნულთან დაკავშირებით, გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, დაწესდება მკაცრი კონტროლი სატრანსპორტო საშუალებების გამართულობაზე და ნარჩენების სწორ მართვაზე.

გზმ-ის ანგარიშში ასახულია პროექტის განხორციელების შედეგად ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება. მშენებლობის ეტაპზე ატმოსფერული ჰაერზე ზემოქმედების წყაროს წარმოადგენს მშენებლობაში ჩართული ტრანსპორტი და დანადგარები, ხოლო ეგხ-ის ექსპლუატაციის პერიოდში ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედებას ადგილი არ ექნება. სამშენებლო სამუშაოების მასშტაბისა და ხანგრძლივობის (4 თვე) გათვალისწინებით ატმოსფერულ ჰაერზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. ამასთან, ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე შესაძლო უარყოფითი ზემოქმედების შერბილების მიზნით განხორციელდება ისეთი ღონისძიებები როგორცაა: სატრანსპორტო საშუალებების ტექნიკური გამართულობის მუდმივი კონტროლი, სამშენებლო მასალის გადატანისას გადაადგილების სიჩქარის დაცვა, გადმოტვირთვისას მასალის დიდი სიმაღლიდან ჩამოყრის აკრძალვა.

საპროექტო ეგხ-ის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში ადგილი ექნება ხმაურის გავრცელებით გამოწვეულ ზემოქმედებას. მშენებლობის ეტაპზე ხმაურის გავრცელების წყაროს წარმოადგენს სამშენებლო სამუშაოებში გამოყენებული ტრანსპორტი და ტექნიკური დანადგარები, ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპზე ეგხ-ის კაბელები. სამშენებლო სამუშაოების მასშტაბისა და ხანგრძლივობის გათვალისწინებით, მშენებლობის ეტაპზე ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული მნიშვნელოვანი ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.

ჩატარებული საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგად მიწისქვეშა წყლების არსებობა გამოვლინდა 0,3-1,8 მეტრამდე სიღრმეზე, თუმცა დაგეგმილი საქმიანობის მასშტაბისა და სპეციფიკის გათვალისწინებით, მიწისქვეშა წყლებზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, ვინაიდან ეგხ მოეწყო გასული საუკუნეების 60-იან წლებში, ელექტროგადამცემი ხაზის დაცვის ზონებთან დაკავშირებით სს „ენერგო პრო ჯორჯია“ ხელმძღვანელობს ელექტრო დანადგარების მოწყობის წესების მე-6 გამოცემით (დამატებებითა და შესწორებებით). ელექტროგადამცემი ხაზის განაპირა სადენებიდან უახლოესი მანძილი საცხოვრებელ სახლამდე დაახლოებით 10 მ-ია, ამასთან ანძების ნაწილი მოქცეულია საცხოვრებელი სახლების ეზოებში. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო დერეფნის ფარგლებში მოქცეული კერძო მფლობელობაში არსებული მიწის ნაკვეთების მფლობელებთან შეთანხმების მიზნით, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ დამატებით გეგმავს განხორციელოს ადგილზე შეხვედრა. საპროექტო ელექტროგადამცემი ხაზი წარმოადგენს არსებულ ხაზოვან ობიექტს, რომელიც წარმოადგენს სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ საკუთრებას (საკადასტრო კოდი: 04.00.191). სამუშაოების განხორციელება არ საჭიროებს კერძო საკუთრებით სარგებლობას. გზმ-ის ანგარიშში დანართის სახით წარმოდგენილია ელექტრომაგნიტური გამოსხივების გაზომვები და საექსპერტო შეფასება, რომლის თანახმად, აღნიშნული ეგხ-ის ელექტრული ველის დაძაბულობა ადამიანის ჯანმრთელობისთვის საფრთხეს არ წარმოადგენს.

როგორც აღინიშნა პროექტი არ საჭიროებს საპროექტო ტერიტორიებამდე მისასვლელი გზების მოწყობას. საპროექტო ტერიტორია გადის ანთროპოგენურ ტერიტორიებს. საყრდენების ძირითადი ნაწილი, როგორც ზემოთ აღინიშნა, განთავსებულია ლარნაკას ქუჩის გასწვრივ, ურბანულად დატვირთულ ტერიტორიაზე, რომელზეც ინტენსიური მოძრაობაა, შესაბამისად ანგარიშის მიხედვით, პროექტით გათვალისწინებული

სამუშაოები არ ითვალისწინებს ხე-მცენარეების ჭრას ან გადაბეღვას, გზის ორივე მხარეს განლაგებულია საწარმოო ობიექტები (საწყობები, ბლოკის საამქრო და სხვა), დამე კი აქ ინტენსიური განათებაა. საპროექტო ტერიტორია, პრაქტიკულად მოკლებულია ცხოველებისთვის ვარგის საარსებო გარემოს. კვლევის შედეგად ტერიტორიაზე ძირითადად სინანთროპული სახეობის არსებობა დადასტურდა.

საპროექტო გასაორჯაჭვიანებელი ეგზ-ის დერეფანი გადის კოლხეთის ეროვნული პარკიდან დაახლოებით 1,4 კმ-ის დაშორებით. ეგზ-ის დერეფანი ემთხვევა ფრინველთათვის მნიშვნელოვან ტერიტორიას (IBA – Kolkheti – GE04) და ფრინველთათვის სპეციალურ დაცულ ტერიტორიას (SPA – Kolkheti – SPA17). ქ. ფოთი და მისი მიმდებარე ადგილები მდებარეობს კოლხეთის დაბლობის იმ მონაკვეთზე, რომელიც წარმოადგენს ფრინველთა სამიგრაციო მარშრუტის აღმოსავლეთ შავი ზღვისა და სამხრეთ კავკასიის გზაჯვარედინს. ამ სამიგრაციო გზას ყოველწლიურად მილიონობით ფრინველი იყენებს. არანაკლებ მნიშვნელოვანია კოლხეთის დაბლობი და განსაკუთრებით მისი შავიზღვისპირა დასავლური ნაწილი მოზამთრე ფრინველებისათვის, რომლებსაც რბილი ზამთრის პირობებში იზიდავს საკვებით მდიდარი ჭარბტენიანი ეკოსისტემები. უახლოესი მანძილი ეგზ-ის საწყისი მონაკვეთიდან ჩრდილოეთით მდებარე დაცული ტერიტორიის უბნის საზღვრამდე დაახლოებით 3 კმ-ია. ხოლო ქვესადგურიდან „ფოთი 2“ სამხრეთით მდებარე უბნის საზღვრამდე დაახლოებით 1,4 კმ. გამომდინარე აღნიშნული ფაქტიდან, არსებობს გარკვეული რისკები ფრინველთა მიგრანტ და მოზამთრე სახეობების ეგზ-სთან შეჯახებისა. კვლევის შედეგებმა აჩვენა, რომ ფრინველთა გადაფრენა ქალაქის თავზე ძირითადად ხდება დიდ (100 – 200 მ და უფრო მეტი) სიმაღლეზე. გზშ-ის ანგარიშში, ეგზ-ის გარკვეულ მონაკვეთზე, შემარბილებელი ღონისძიებების სახით გათვალისწინებულია ამრიგი მოწყობილობების დამონტაჟება. შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გათვალისწინებით, ორნითოფაუნაზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში მოსალოდნელია სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები შეგროვდება მუნიციპალური სამსახურების კონტეინერებში, რომლებიც კომპანიის ობიექტებზეა განთავსებული. სახიფათო ნარჩენები, წარმოქმნის შემთხვევაში შეგროვდება შესაბამის კონტეინერებში და გადაეცა სათანადო ნებართვის მქონე კონტრაქტორ კომპანიას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით განხორციელებული საპროექტო ეგზ-ის დერეფნის ტერიტორიის საველე სამუშაოების შედეგადაც ხილული ძეგლები და არქეოლოგიური ობიექტები, ან მათი ნაშთები არ დაფიქსირებულა. მოცემულია სრულყოფილი ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის განთავსების არეალის მიმდებარე არსებული კულტურული მემკვიდრეობისა და არქეოლოგიური ძეგლების/ობიექტების შესახებ, შეფასებულია დაგეგმილი საქმიანობის მათზე ზემოქმედების რისკები და აღნიშნულია, რომ პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების შედეგად რაიმე სახის ნეგატიური ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი. საპროექტო ტერიტორიის მრავალწლიანი ტექნოგენური დატვირთვიდან გამომდინარე, მშენებლობის ეტაპზე უცნობი არქეოლოგიური ობიექტის გამოვლენის ალბათობა ასევე ძალიან დაბალია. უცნობი ობიექტის გამოვლენის შემთხვევებში გათვალისწინებულია სამუშაოების შეჩერება

და შემდგომი ქმედებების წარმართვა „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის მოთხოვნების შესაბამისად.

გზმ-ის ანგარიშს თან ერთვის საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი გზმ-ის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე ქ. ფოთის მერიის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე 2022 წლის 24 მაისს ქ. ფოთის მე-11 საჯარო სკოლის შენობაში გაიმართა საჯარო განხილვა, საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს, ქ. ფოთის მერიის, სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ წარმომადგენლები და დაინტერესებული საზოგადოება. საჯარო განხილვაზე პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები არ წარმოდგენილა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიიდან მოთხოვნილ იქნა მუნიციპალიტეტის და მოსახლეობის შეჯერებული პოზიცია პროექტთან დაკავშირებით. მიღებული წერილის თანახმად, ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიას გააჩნია დადებითი პოზიცია პროექტთან დაკავშირებით და მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პირობების (პირველი სტადია) დამტკიცების შესახებ 2021 წლის 2 თებერვალს გამოცემულია N ბ42.42210338 ბრძანება. ამასთან, აღნიშნულია, რომ მშენებლობის ნებართვის გაცემის მეორე სტადიაზე, გარდა კანონმდებლობით გათვალისწინებული დოკუმენტებისა, მშენებლობის ნებართვის მაძიებელმა დამატებით უნდა წარადგინოს მუნიციპალიტეტში იმ მიწის ნაკვეთების მესაკუთრეების თანხმობები, სადაც დაგეგმილია ელექტროგადამცემი ხაზის გაორჯაჭვიანება.

გზმ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლისა და ამავე კოდექსის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ქ. ფოთში, სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ფილიალის მაღალი ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზების და ქვესადგურის მიმდინარე საქმიანობისა და ქ. ფოთში 110 კვ ქვესადგურისა და 110 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე (ელექტროგადამცემი ხაზი „ჭალადიდის“ გაორჯაჭვიანება);
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, გზმ-ის ანგარიშში

წარმოდგენილი სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, მათ შორის ბიომრავალფეროვნებაზე (განსაკუთრებით ორნითოფაუნაზე) ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;

4. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე უზრუნველყოს ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის გეგმის ხელახალი შემუშავება და სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც ექსპლუატაციის ეტაპისთვის განხილული იქნება მონიტორინგის შედეგების გათვალისწინებით, საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი შემარბილებელი ან/და საკომპენსაციო ღონისძიებების განსაზღვრა, ასევე ფრინველთა შემარბილებელი ღონისძიებების ეფექტურობაზე დაკვირვების საკითხი. საქმიანობა განახორციელოს შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად;
5. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციაში შესვლამდე მთლიან საპროექტო ტერიტორიაზე (2294 მ) უზრუნველყოს საჭირო ეგზ-ის მარკირება/ფრინველთა ასარიდებელი მოწყობილობების დამონტაჟება;
6. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი მონიტორინგის შედეგების წელიწადში ერთხელ სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
7. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე უზრუნველყოს საპროექტო ეგზ-ის დერეფნის ფარგლებში მოქცეული მიწის ნაკვეთების მესაკუთრეებთან შეთანხმება;
8. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ ეგზ-ის ექსპლუატაციაში შესვლიდან ერთი წლის განმავლობაში ყოველკვარტალურად უზრუნველყოს უახლოესი საცხოვრებელი სახლების საზღვართან, ელექტრული ველის დამაბულობის გაზომვა და შედეგების, შესაბამისი კვალიფიციური ექსპერტის დასკვნით, სააგენტოში წარმოდგენა. ელექტრული ველის დამაბულობის გათვალისწინებით და მოსახლეობის საჩივრების დაფიქსირების შემთხვევაში უზრუნველყოს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს ეკონომიკური ან ფიზიკური განსახლება;
9. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ ნარჩენების მართვა განახორციელოს „ნარჩენების მართვის კოდექსისა“ და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით დადგენილი მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესაბამისად;
10. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ საქმიანობის დაწყებამდე უზრუნველყოს „ცხოველთა გადამდები დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკურ-საკარანტინო ღონისძიებათა განხორციელების წესების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 14 ივლისის №348 დადგენილებით განსაზღვრული მოთხოვნების შესრულება;
11. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მართვა უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილების შესაბამისად;
12. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ სამშენებლო სამუშაოების დაწყების, დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს;

13. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
14. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“;
15. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
16. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. ფოთის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
17. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ, N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თამარ ფიცხელაური

სააგენტოს უფროსი

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო